

WYDAWCA IBL

Boże zbaw Polskę!

<http://rcin.org.pl>

<http://rcin.org.pl>

Pieśni Narodowe

POLSKIE.

WARSZAWA.

—
1905.
<http://rcin.org.pl>

BADAŃ INSTYTUT
LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72
Tel. 26-68-69

<http://rcin.org.pl> 5602

1. Boga-Rodzica Dziewica.

Pieśń św. Wojciecha.

Boga-Rodzica, Dziewica,
Bogiem wslawiona Marya.
U Twego Syna, Hospodyna¹⁾
Matko zwolona²⁾ Marya,
Ziści nam spust winom³⁾
Kyrye elejson!
Twego Syna Chrzcziciela, zbożny⁴⁾
czas,
Usłysz głos, napełnij myśli czło-
wiecze;
Słysz modlitwę, jenże⁵⁾ Cię pro-
simy:
To dać raczy, Jego prosimy:

---

¹⁾ Pana. ²⁾ wybrana. ³⁾ uzyska nam
odpuszczenie. ⁴⁾ pobożny. ⁵⁾ którzy.

Daj na świecie zbożny pobyt,
Po żywocie rajski przebyt,
Kyrye elejson.

Narodził się dla nas Syn Boży,
W to wierzaj człowiecze zbożny,
Iż przez trud⁶⁾ Bóg swój lud
Odjął djabłu z straży.

Przydał nam zdrowia wiecznego,
Starostę⁷⁾ skował piekielnego:
Śmierć podjął, wspomniał człowie-
ka pierwszego.

Jeszcze trudy cierpiał bezmierne,
Jeszcze był nie przyśpiał za wierne,
A że sam Bóg zmartwychwstał.

Adamie, ty Boży kwieciu,
Ty siedzisz u Boga w wiecu,
Domieść nas swe dzieci,
Gdzie królują święci Anieli.

Tam radość, tam miłość,
Tam widzenie Twórcy anielskie
bez końca.

Tu się nam zjawiło djable potę-
pienie;

---

⁶⁾ mękę. ⁷⁾ władcę.

Ni srebrem, ni złotem nas z pie-
kła odkupił,

Mocą swą zastąpił.

Dla ciebie człowiecze, dał Bóg
przekłuć sobie;

Bok, ręce, nodze obie;

Krew święta szła z boku na zba-
wienie tobie.

Wierzże w to człowiecze, iż Jezus
Bóg prawy,

Cierpiął za nas rany:

Swą świętą krew przelał za nas
chrześcijany.

O duszy, o grzesznej sam Bóg pie-
czy ima,

Djabłu ją odejma,

Gdzie to sam króluje, tam ją so-
bie przyjmuje.

Już nam czas, godzina grzechów
się kajaci,

Bogu chwałę daci,

Ze wszemi siłami Boga miłowaci.

Maryja Dziewica prosi Syna Swego,
Króla niebieskiego.

Aby nas uchował ode wszego złego.

<http://rcin.org.pl>

Wszyscy Święci proście, nas grze-
sznych wspomóżcie;
Byśmy z wami przebywali
Jezu Chrysta chwalili.
Tegoż nas domieści⁸⁾ Jezu Chryste
miły,
Byśmy z tobą byli,
Gdzie się nam radują już niebies-
kie siły.
Amen, amen, amen, tako Bóg daj,
Byśmy wszyscy poszli w raj,
Gdzie królują Anieli.

---

2. Do Boga.

Wszehmocny Boże! ojców na-
szych Panie,
W Tobie nadzieja nasza i odwaga;

---

⁸⁾ domieści, kajaci i t. d. zamiast do-
mieść, kajać.

O wsparcie Twoje, o swe zmar-
twychwstanie

Twój lud Cię błaga. (bis)

O zbaw nas Panie, przyjm że-
brzące głosy,

Wzmóż naszą siłę, daj nam
zgode męstwo

W Twem świętem ręku skła-
damy swe losy,

Daj nam zwycięstwo! (bis)

Krwi nie wołamy, zdobyczy nie
chcemy,

Nie chcemy mordów do łupieztw
niezdolni:

Tylko odzyskać Ojczyznę prag-
niemy,

Tylko być wolni! (bis)

Ty, coś przed wiekiem był z
ojcy naszymi,

Racz wrócić wnukom dziadów
ich spuściznę:

O! Boże, polskiej pobłogosław
ziemi,

Wróc nam ojczyznę. (bis)

3. Boże coś Polskę.

Boże! coś Polskę przez tak liczne
wieki

Otaczał blaskiem potęgi i chwały,
Coś ją zasłaniał tarczą swej opieki
Od nieszczęść, które przygnębić ją
miały;

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Ty, któryś potem tknięty jej
upadkiem,

Wspierał walczących za najświęt-
szą sprawę;

A chcąc świat cały mieć jej mę-
stwa świadkiem.

Wśród nieszczęść nawet pomnażał
jej sławę;

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Wróć biednej Polsce świetność
starożytną!

Użyźniaj pola, spustoszone łąny;
Niech szczęście, pokój na nowo
zakwitną;

Przestań nas karać, Boże zagnie-
wany!

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Niedawnoś wolność zabrał z Pol-
skiej ziemi,

A już krwi naszej popłynęły rzeki
O jakże musi być okropnie z tymi,
Którym Ojczyznę odbierasz na
wieki.

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Boże! którego ramię sprawiedliwe
Żelazne berła władców świata
kruszy,

Skarć naszych wrogów zamiary
szkodliwe,

<http://rcin.org.pl>

Obudź nadzieję w polskiej naszej
duszy.

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Boże Najświętszy! przez Twe wiel-
kie cudy

Oddalaj od nas klęski, mordy boju;
Połącz wolności węzłem Twoje
ludy.

Pod jedno berło anioła pokoju.

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Boże najświętszy! przez Chrystusa
rany!

Świeć wiekuiście nad braćmi zmar-
łymi

Spojrzyj na lud Twój niewolą
znękaną;

Przyjmij ofiary z synów polskiej
ziemi.

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

<http://rcin.org.pl>

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Gdy naród polski dzisiaj we łzach
tonie,

Za naszych braci poległych bła-
gamy,

By ich męczeństwem uwieńczone
skronie,

Nam do wolności otworzyły bramy.

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Boże Najświętszy, od którego woli
Istnienie świata całego zależy,

Wyrwij lud polski z tyranów nie-
woli,

Wspieraj szlachetne zamiary mło-
dzieży!

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Jedno Twe słowo, wielki niebios
Panie,

<http://rcin.org.pl>

W chwili nas z prochów wskrze-
sić będzie zdolne.

A gdy zasłużym na Twe ukaranie,
Obróć nas w prochy,—ale w pro-
chy wolne!...

Przed Twe ołtarze zanosim
błaganie:

Ojczyznę, wolność racz nam
wrócić Panie!

Aloizy Feliński.

(Nuta: „Serdeczna Matko“)

---

4. Chorał: „Z dymem pożarów“.

Z dymem pożarów, z kurzem krwi
bratniej,

Do Ciebie, Panie, bije ten głos;
Skarga to straszna, jęk to ostatni,
Od takich modłów bieleje włos.
My już bez skargi nie znamy
śpiewu,

<http://rcin.org.pl>

Wieniec cierniowy wrósł w naszą
skroń,

Wiecznie jak pomnik twojego
gniewu,

Sterczy ku Tobie błagalna dłoń.

Ileż to razy tyś nas nie smagał,

A my nie zmyci ze świeżych ran,

Znowu wołamy: On się przebłagał,

Bo On nasz Ojciec, bo On nasz

Pan!

I znów powstajem w ufności
szerszi,

Lecz za Twą wolą zgniata nas
wróg,

I śmiech nam rzuca jak gład na
piersi:

„A gdzież ten Ojciec, a gdzież ten
Bóg“!

I patrzym w niebo czy z jego
szczytu

Sto słońce nie spadnie wrogom na
znak;

Cicho i cicho... pośród błękitu

Jak dawniej buja swobodny ptak.

Owóz w zwątpienia strasznej roz-
terce,

Nim naszą wiarę ocucim znów,
Błuźnią ci usta, choć płacze serce,
Sądź nas po sercu, nie według słów!

O Panie, Panie! ze zgrozą świata
Okropne dzieje przyniósł nam czas;
Syn zabił ojca, brat zabił brata,
Mnóstwo Kainów jest pośród nas:
Ależ, o Panie, oni niewinni,
Choć naszą przyszłość cofnęli
wstecz,

Inni szatani byli tam czynni;
O! rękę karaj, nie ślepy miecz!

Patrz! my w nieszczęściu zawsze
jednacy,
Na Twoje łono, do Twoich gwiazd
Modlitwą płyniem jak senni ptacy,
Co lecą spocząć wśród własnych
gniazd.

Osłoń nas, osłoń ojcowską dłonią,
Daj nam widzenie przyszłych
Twych łask;

Niech kwiat męczeński uśpi nas
wonią,

Niech nas niebiański otoczy blask!
I z archaniołem Twoim na czele
Pójdziemy wszyscy na straszny bój

I na drgającym szatana ciele
Zatkniemy sztandar zwycięski
Twój!
Zbłąkanym braciom otworzym
serca,
Winę ich zmyje wolności chrzest;
Wtenczas usłyszysz podły bluźnierca
Odpowiedź naszą: Bóg był i jest!“

Kornel Ujejski.

---

5. Mazurek Dąbrowskiego.

Jeszcze Polska nie zginęła,
Kiedy my żyjemy,
Co nam obca przemoc wzięła,
Szablą odbierzemy.

Marsz, marsz, Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski,
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

Przejdziem Wisłę, przejdziem
Wartę,

Będziem Polakami,
Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.

Marsz, marsz . . . i t. d.
Jak Czarniecki do Poznania
Po szwedzkim zaborze,
Dla Ojczyzny ratowania
Wrócim się przez morze.

Marsz, marsz . . . i t. d.
Prusak Polski nie posiedzie,
Dobywszy pałasa,
Hasłem wszystkich wolność będzie
I Ojczyzna nasza!

Marsz, marsz . . . i t. d.
Już tam ojciec do swej Basi
Mówi zapłakany:
„Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany!“

Marsz, marsz . . . i t. d.

Józef Wybicki.

6. Do Pracy.

Do pracy Rodacy! podajmyż raz
dłonie
I wspólnie wyteźmy swe siły!
Dobędźmy sił ducha, co dawno
tlą w łonie,
Z dusznej wyzwijmy mogiły!
Przed nami pole otwiera się
złote
I promień przyświeca nam
słońca;
Porzucmy żale i próżną tę-
sknotę,
Pracujmy wytrwale do końca!
Dla Ojczyzny umrzeć zdolni,
Umieliśmy wrogów bić,
Dziś umiejmy duchem wolni,
Wspólnym trudem dla niej żyć.
W nas zbawienia arka ludów,
W naszym ręku Polski byt,
Bracia, pole naszych trudów
Od Dniepru po Karpat szczyt.

Choć świat mniemał, że nad nami
Pogrzebowy jęknie dzwon,
Ziarno rosło pod grobami
Z naszej siejby zbierzem plon.

Słabych wspierać, przemoc
chłostać,

Niszczyć przesąd, światło
szerzyć,

I w tej walce królom dostać,
To nasz zakon, w to nam
wierzyć!

Choćby życiem wieńczyć trud,
Byle dźwignąć Polski lud!

---

7. Mazur.

Piękna nasza Polska cała,
Piękna, żyzna i niemała
Wiele Krain, wiele ludów,
Wiele stolic, wiele cudów,
Lecz najmiłsze i najzdrowsze
Przecież człeku jest Mazowsze.

Bo gdzie takie cudne stroje
I śpiewanki i dziewoje?
Kto w podkówki tak wykrzesze?
Komu miłe tak pielesze,
Jak ojczyście Mazurowi?
Niechaj cała Polska powie.

Mówią, że tam na Podolu,
Rośnie żyto bez kąkolu;
Ale u nas dary Boże
Płyną Wisłą aż za morze,
Przyśpiewują se flisaki
A grosz ma człek jaki taki.

Gdzieś za światem Dniepr tam
płyńie,

Sławne konie w Ukrainie,
Ale kto, jak Mazur właśnie,
Wioząc, z konia biczem trzaśnie!
Kiedy jedzie do Warsegi,
Mówią wszyscy: Mazur tęgi!

Tęgi Mazur wej w poboju,
Lecz się przyda i do boju,
Znane w Polsce kosyniery,
I do boju Mazur szczery;
Prędzej zginą rzeki, góry,
Niżli Polska i Mazury.

<http://rcin.org.pl>

I zanucą w Polsce ludzie,
O Mazurach i o cudzie
Bo Bóg, żeby świat dziś stworzył,
To z Mazurów by go złożył.
A w pośrodku nich niecnotę
Dał Wilhelma na zgryzotę.

W. Pol.

---

8. Boże Ojcze!

Boże Ojcze! Twoje dzieci
Płaczą, żebrzą lepszej doli,
Rok po roku marnie leci,
My w niewoli, my w niewoli!

Słowa Twoje nas uczyły:
„Każdy włos nasz policzony“
Boże! policz te mogiły,
Te płaczące matki, żony.

My już tyle krwi przelali,
Że nia, zmyte ojców grzechy,

My już tyle łez wylali,
Że nie stanie łez pociechy.

Boże! padłszy na kolana,
Ściełem Ci się dziś w pokorze,
Polska łzami, krwią zalana,
Krwia i łzami, wskrześ ją Boże!

Że tak będzie, serce czuje,
Dusza myślą w niebo wzlata;
Polskę naszą Bóg miłuje
I wskrzesi ją w krótkie lata!

---

9. MODLITWA

do Królowej Polskiej.

Matko Chrystusa, najświętsza
Maryja!
Z jękiem przychodzیم do Twego
ołtarza,
Lud Twój bezbronny dziki wróg
zabija,

<http://rcin.org.pl>

Rąbie krzyż pański, ołtarz Twój
znieważa.

Twojej litości błagamy ze
łzami,
Królowo Polska, przyczyni się
za nami!

Na Jasnej górze ukoronowana,
Królowo Polska, zwróć na nas swe
oczy,
Za nasze grzechy prześlągaj gniew
Pana,
Ofiaruj krew tę, w której wróg się
broczy,

Twojej litości i t. d.

Choć srogie jarzmo zgmiotło karki
nasze,
W sercach jest miłość, nadzieja
i wiara,
Odkryjem piersi na strzały, pa-
łasze,
Niech nam Ojczyznę odkupi ofiara.

Twojej litości i t. d.

Tyś w Częstochowie, święta nasza
Pani,

<http://rcin.org.pl>

Broniła lud Twój od potęgi Szweda,
Dziś, gdy nas gnębią moskiewscy
tyrani,
Niechże Twe ramię upaść Polsce
nie da.

Twojej litości i t. d.

W Bogu nadzieja nasza i obrona,
I w Twojej przeważnej Maryo przy-
czynie,
Przy Twojej pomocy jeden stu po-
kona,
Ustąpią wrogi i Polska nie zginie.

Twojej litości i t. d.

W innych narodach, w których
wolność świeci,
Obudź współczucie nad nieszczęs-
nym ludem,
O Matko! Matko! wysłuchaj twe
dzieci,
Wskrześ nam Ojczyznę jakimkol-
wiek cudem.

Twojej litości i t. d.

Gdy Pan zastępów tarczą nas
osłoni,

<http://rcin.org.pl>

Powstanie nasza Ojczyzna kochana,
Dźwignie się silna z nieszczęść
swoich toni,
I będzie chwała znów Imienia
Pana.

Twojej litości i t. d.

---

10. CHORAŁ:

„Z krwią naszych braci“.

Z krwią naszych braci, Ojczyzny
drogiej,
Do Ciebie, Matko, bije ten głos—
Krainę naszą niewiernym wyrwij,
Którzy ją gnębiąc, zadają cios.
Obroń z ciężkiego jarzma tyranów,
Walcz za nas znowu orężem Twym,
Dozwól, by Polska nie znała pa-
nów,
By się szczyciła znów Godłem
swem.

<http://rcin.org.pl>

O Matko, Matko! samych
wśród świata

Plagi bez przerwy trapią raz wraz;
Wolne Twe dzieci dziki wróg
zgniata:

Ileż wdów, sierot jest pośród nas.
Zasłoń nas, zasłoń przeczystą
dłonią,

Najświętsza Matko prosimy Cię;
Będiesz, jak byłaś, skuteczną
bronią

Narodu, co Cię królową zwie.

Tyś już nas tyle razy broniła,
Czy teraz także obronisz nas?

Matko Najświętsza, nasza mogiła
Znów zapelniona, a w krótki czas,
Krainę naszą łyzy zalewają!

Najlepsza Matko, osusz je Ty;
Chciej nam pokazać cud łaską
Twoją,

Niech Lecha dziecię nie roni łyzy.

Do Ciebie, Pani, wznosim te
modły,

Niech więc Twa litość się da —
wzruszyć

Widzisz jak wrogi duszę nam
zbodły,

Oczy przyćmiła śmiertelna mgła.
Nad drgającymi Twych sług tru-
pami,

Darmo ucztuje zaciekły wróg;
Nie upadniemy, bośmy nie sami—
Nad nami Matka, nad nami Bóg!
(Nuta: „Z dymem pożarów“).

---

11. Jeszcze Polska nie zginęła...

Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy
my żyjemy,

Co nam obca moc wydarła, mocą
odbierzemy.

Co wszczęła rozpacz, to dokona
męstwo,

Marsz, marsz Polacy! Bóg nam
da zwycięstwo!

Ojczyzna z grobu wstająca,
woła do swych dzieci:

<http://rcin.org.pl>

Kto mój syn, kto prawy Polak,
niech do boju leci!

O Matko nasza! o Ojczyznę
świętą!

My twoje dzieci, my skruszym
twe pęta!

Za wolność, za kraj rodzinny
spieszmy do oręża,

Wszak bracia nie wielka liczba,
lecz męstwo zwycięża.

Honor i sława są po naszej stronie;
Słodko jest zginąć w Ojczyzny

obronie!

Ziemio naszych prapradziadów,
ziemio krwią ich złana:

Jużes nasza, już obcego nie
będziesz mieć pana.

Do broni bracia! do broni! do
broni!

Pod świętym znakiem Orła
i Pogoni.

Z naszym wodzem niebezpieczeństw
żadnych się nie straszym,

<http://rcin.org.pl>

Wolność, jedność, ufność, zgoda
będą hasłem naszym.

Co wszczeła rozpacz, to dokona
męstwo,

Marsz, marsz Polacy! Bóg nam
da zwycięstwo!

---

12. Cóżem winien.

Cóżem winien, żem Polakiem
Żem na polskiej zrodzon glebie,
Że mnie Pan Bóg stworzył takim
To już nie mam cenić siebie?

Mam się może wyprzeć tego
I być kraju odszczepieńcem
I uchodzić w dal od niego
Aby zostać cudzoziemcem?

Mam się wyprzeć Ojców wiary
I nie mówić słów pacierza
O to zgroza, już bez miary
Mieczem w serce me uderza.

Mam wypędzić z mojej chatki
Polską mowę, polskie pieśni,

<http://rcin.org.pl>

Com się uczył od mej Matki?
O tem wcale mi się nie śni...
Mam porzucić moje łany
Moją chatkę, łąki, gaje
O mój Boże ukochany
Strzeż mnie, bo się serce kraje.
Mam nie kochać, co jest nasze
Czem się pieści serce, dusza
To co drogie, co jest lasze
Co na widok, do łez wzrusza?
Tu się pragnę Bogu korzyć
Bo tu pracę mi wyznaczył,
Tu wypada kości złożyć,
Bom tu miły świat zobaczył.
Jam Polakiem z Bożej woli,
Tego wyprzeć się nie mogę
Siedzę chętnie na swej roli,
A kto niepoń, krzyż na drogę.
Znoszę wszelkie przeciwności,
Jakie na mnie zeslesz Panie,
Ale żeś jest Bóg miłości
Wierzę w Twoje zlitowanie!

13. Jestem Polskie dziecko.

Jestem Polskie dziecko, Boże, Tobie
chwała!

Polka mnie zrodziła, Polka wy-
chowała;

Z macierzyńskiej piersi święty za-
pał ssalem,

Od ojca przykłady męstwo odbie-
rałem.

Jestem polskie dziecko świętego
plemienia.

Czystej przodków wiary i ze krwi
i tchnienia;

Uczucia wraz z życiem wzięłem
pracowite,

Miłość Boga i bliźnich mam w ser-
cu wyryte.

Jestem Polskie dziecko i Polakiem
zginę,

Kocham polską szablę i polską
krajnę;

Obiedwie jednako, jako mi Bóg
miły,
Dla nich rad wysączę krew z osta-
tniej żyły.

Jestem Polskie dziecko rodu sło-
wiańskiego,
Idę wszędzie śmiało, nie boję się
złego;
Dać życie za wiarę i ojczyznę
złotą,
To mi to igraszka, — to mi polską
enotą.

Jestem Polskie dziecko, nie na-
próżno żyłem,
O Sobieskim Janie z młodu się
uczyłem,
Co jak w niebo westchnął i węża
poprawił.
To Niemców i całe chrześcijań-
stwo zbawił.

Jestem Polskie dziecko, męcen-
ników plemię,
Co za wolność ludów krwią zbro-
czyło ziemię,
Ziemie Europy, ziemię Ameryki,

Powiedźcie, narody, powiedźcie,
kroniki!

Jestem Polskie dziecko nie będę
tłomaczył,
Za co Bóg mi dzisiaj niewolę prze-
znaczył,
Za cośmy pod obcym i knutem
i batem,
Za cośmy przed całym oczernieni
światem.

Jestem Polskie dziecko, wytrwam
okrucieństwa,
Przecież się raz skończą te nasze
męczeństwa,
Niechaj wróg do czasu gnębi i cie-
mięży.
Oj święty nasz naród, jak Chry-
stus zwycięży.

**INSTYTUT
BADAŃ LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72
Tel. 26-68-63**

<http://rcin.org.pl>

F

5602